Dosarul nr. 2r-677/2019

prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud: E. Badan-Melnic)
instanţa de apel: Curtea de Apel Chişinău (jud: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

D E C I Z I E

24 decembrie 2019 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al
Curţii Supreme de Justiţie,

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ghervas
judecătorii Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/280 COOP,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 51/280 COOP împotriva lui Denis Drența, Elenei Drența și Dinei Drența cu privire la încasarea datoriei pentru serviciul de energie termică livrat și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău,

c o n s t a t ă :

La 29 martie 2019, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată, acțiune oblică, în interesul APLP nr. 51/280 COOP împotriva lui Denis Drența, Elenei Drența și Dinei Drența, prin care a solicitat încasarea datoriei pentru serviciul de energie termică livrat în sumă totală de 27 117,55 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea; s-a încasat de la pârâți, în mod solidar, datoria în sumă de 3946,88 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 270 de lei. În rest pretențiile au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe, la 19 iulie 2019, APLP nr. 51/280 COOP, în persoana administratorului Iurii Secrieru, a depus cerere de apel, iar suplimentar la 29 august 2019 a depus cerere de apel, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de repunere a apelului în termen, APLP nr. 51/280 COOP a indicat că cauza a fost examinată în absența sa.

La fel, a indicat că a recepționat dispozitivul hotărârii în data de 04 iulie 2019.

Prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins cererea APLP nr. 51/280 COOP de repunere în termenul de declarare a apelului; s-a restituit APLP nr. 51/280 COOP cererea de apel declarată împotriva hotărârii din

13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 18 octombrie 2019, APLP nr. 51/280 COOP, în persoana administratorului Iurii Secrieru, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chişinău şi a solicitat casarea acesteia cu repunerea în termen a apelului.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanţei de apel pasibilă casării, deoarece au fost interpretate eronat normele legale aplicabile speţei.

Totodată, s-a indicat că APLP nr. 51/280 COOP nu a cunoscut despre examinarea cauzei în primă instanță, nu a recepționat dispozitivul hotărârii din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, iar corespondența trimisă de instanța de fond a fost expediată la o adresă greșită.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea încheierii instanţei de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins cererea APLP nr. 51/280 COOP de repunere în termenul de declarare a apelului; s-a restituit APLP nr. 51/280 COOP cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul consideră că instanța de apel corect a respins cererea APLP nr. 51/280 COOP cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului şi întemeiat a restituit apelul declarat de APLP nr. 51/280 COOP împotriva hotărârii din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie statuează că termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut şi peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Totodată, instanța de recurs reiterează că dispozițiile art. 362 alin. (1) coroborate cu art. 111 Cod de procedură civilă, prevăd că termenul de exercitare a căii de atac, în ordine de apel, începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice adoptării și pronunțării hotărârii judecătorești și nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

Respectiv, în litigiul dedus judecății, termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, a expirat la 12

iulie 2019 inclusiv, însă APLP nr. 51/280 COOP a depus cerere de apel împotriva hotărârii respective, la 19 iulie 2019, în afara termenului legal fără a solicita repunerea în termen. Ulterior, la 29 august 2019 APLP nr. 51/280 COOP a mai depus o cerere de apel prin care a solicitat repunerea în termenul de apel.

În continuare, instanţa de recurs conchide că APLP nr. 51/280 COOP odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la menționarea că cauza a fost examinată în absența sa și a recepționat dispozitivul hotărârii în data de 04 iulie 2019.

Conform art. 116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanţa judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în şedinţă de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluţionarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La acest capitol, Colegiul reţine constatarea instanţei de apel precum că APLP nr. 51/280 COOP a fost legal informată despre data, locul, ora examinării cauzei, fiindu-i remisă citația la sediul juridic, chiar și în situația în care citația a fost restituită cu mențiunea nereclamat. Or, conform prevederilor art. 102 alin. (7) Cod de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice şi nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poştal.

Astfel, nu au fost stabilite anumite circumstanțe obiective neimputabile apelantei/recurentei care ar fi determinat omiterea termenului sau alte circumstanțe care ar fi putut împiedica în mod real de a îndeplini actul de procedură în termen.

În această conjunctură, instanţa de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurentei precum că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în primă instanță, nu a recepționat dispozitivul hotărârii din 13 iunie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, iar corespondența trimisă de instanța de fond a fost expediată pe o adresă greșită.

Mai mult, instanţa de recurs învederează că deși hotărârea motivată a primei instanțe a fost adusă la cunoștința APLP nr. 51/280 COOP la 04 iulie 2019, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În această conjunctură, instanţa de recurs reiterează că legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligaţi să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligaţiilor procedurale, se aplică sancţiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reţine că recurenta în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună-credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție.

Prin urmare, instanţa de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care apelanta/ recurentă nu a prezentat motive întemeiate şi nici probe pentru repunerea în termen.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanţa de fond şi în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunţată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive şi irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte şi în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părţi a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Curtea a admis că revine în primul rând instanţelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanţele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanţele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerinţă în principiul autorității de lucru judecat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanţa de apel întemeiat a emis încheierea din 03 octombrie 2019, deoarece apelanta nu şi-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Chişinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute şi prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanţei judecătoreşti, ale participanţilor la proces, cât şi ale persoanelor legate de activitatea acestora şi, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligaţia de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în

drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieşind din cele menționate şi având în vedere faptul că încheierea instanţei de apel este întemeiată şi legală, iar argumentele indicate de APLP nr. 51/280 COOP sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menține încheierea din 03 octombrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate-51/280 COOP.

Se menține încheierea din 03 octombrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate-51/280 COOP împotriva lui Drența Denis, Drența Elena și Drența Dina cu privire la încasarea datoriei pentru serviciul de energie termică livrat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Maria Ghervas

judecătorii Nina Vascan

Galina Stratulat